

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ

**„RELEVANȚA ȘI CALITATEA FORMĂRII UNIVERSITARE: COMPETENȚE PENTRU
PREZENT ȘI VIITOR EUROPEAN”, CONSACRATĂ ANIVERSĂRII DE 80 DE ANI DE LA
FONDAREA UNIVERSITĂȚII DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI 3-4 octombrie 2025**

**„BIBLIOTECA – PUNTE ÎNTRE TRECUT, PREZENT ȘI VIITOR EUROPEAN”
în cadrul Secțiunii
BIBLIOTECONOMIE ȘI ȘTIINȚELE INFORMĂRII**

Secția Dezvoltarea resurselor informaționale la ceas aniversar

3 octombrie 2025

**Elena CRISTIAN, șefă serviciu
ORCID : 0000-0002-6365-7013**

Pe parcursul celor 80 de ani de activitate, Biblioteca Științifică a USARB a contribui la dezvoltarea învățământului universitar prin satisfacerea deplină a necesităților informaționale complexe ale studenților, cadrelor didactice, cercetătorilor și altor categorii de utilizatori, inspirând descoperirea intelectuală și de învățare prin formarea culturii informației.

File de istorie

- Istoria Bibliotecii este strâns legată de anul 1945 când a fost deschis Institutul Învățătoresc din Bălți. Concomitent a fost deschisă și o Bibliotecă cu un singur bibliotecar, în blocului fostului Liceu de fete „Domnița Ileana” (actualul bloc administrativ).
- Către 17 septembrie 1945, prima zi de studii, fondul de carte reprezenta 101 exemplare într-un spațiu de 36,6 m² cu o sală de lectură de 6 locuri.
- La 1 ianuarie 1948 fondul bibliotecii număra 5556 de cărți și de ediții periodice. Direcția fundamentală a activității bibliotecii a fost dezvoltarea colecțiilor.
- În anul 1954 este suspendată activitatea Institutului Învățătoresc din Soroca și o parte din colecțiile acestei biblioteci vin să completeze colecțiile Bibliotecii de la Bălți, colecția poseda 57210 de publicații din diverse domenii de studii.
- În anul 1959 se crează facultățile de Filologie, Istorie, Fizică și Matematică, Biologie și Geografie, fondul de carte a crescut, atât cantitativ cât și calitativ prin achiziționări sistematice, la 1 iulie 1959 fondul de carte constituia 118372 de volume.

Secția Dezvoltarea Resurselor Informaționale în date istorice

- În 1962 director al Bibliotecii este numită Faina Tlehuci, care 40 de ani i-a consacrat Bibliotecii, a creat echipe puternice de oameni consacrați activității bibliotecare. Împreună au început să lucreze cu planurile tematice ale editurilor pentru a asigura achiziții calitative, au organizat colecțiile, și concomitent s-a desfășurat și o vastă activitate științifică, didactică, metodică, organizatorică, totul ce se realiza era subordonat unui singur scop – prosperarea Bibliotecii.
- Formarea unui Serviciu de Prelucrarea și clasificarea documentelor (1966) a fost un proces care a implicat mai mulți pași, de la planificare și definirea obiectivelor, până la alocarea de resurse și crearea unui cadru operațional.
- Anii 1960 au fost benefici pentru Colecția de Carte Rară, care s-a îmbogățit cu volume din secolele al XVIII-lea și al XIX-lea datorită unor colete și pachete expediate de biblioteci din Moscova, Leningrad, Kuibîșev, Kazani, Saratov etc., și care astăzi prezintă adevărate valori istorice (opere complete, cărți de proza, versuri, eseuri, opere de artă, beletristică, volume istorice etc., create în perioada respectivă).

- În anul 1967, achizițiile constituiau peste 60 de mii de documente, furnizarea de manuale de bază și materiale didactice publicate în ultimii 4-5 ani constituiau per utilizator proporția de 1:2; 1:3, la unele discipline de bază fiind chiar 1:1, procesul de studii fiind dotat foarte bine cu literatură pentru toate disciplinele socio-politice disponibilă atât în limba rusă, cât și în limba moldovenească.
- Între anii 1968-1977, bibliotecarii bălțeni au desfășurat activități privind dezvoltarea, valorificarea, gestionarea, conservarea colecțiilor de publicații (în bibliotecă puteți avea acces la toate operele fondatorilor marxism-leninismului, la tot ce este prevăzut de programe de învățământ: manuale și materiale didactice, îndreptare, opere și anale științifice ale diferitor instituții de învățământ, operele ilustrilor pedagogi, matematicieni, fizicieni etc.. De asemenea veți găsi și altă literatură necesară în procesul studiilor muncii de cercetare științifică, practici social-politice. Cărțile Bibliotecii vă vor îmbogăți orizontul politic, cultural și științific. Aici vă stau la dispoziție cărți folositoare și captivante din domeniul artei, literaturii artistice, lucrări în ajutorul celor ce frecventează facultatea profesiilor obștești, cercul de artiști amatori, colectivele sportive), se specifica în broșura, *Institutul Pedagogic de Stat „Alec Russo” din Bălți, 1977.*

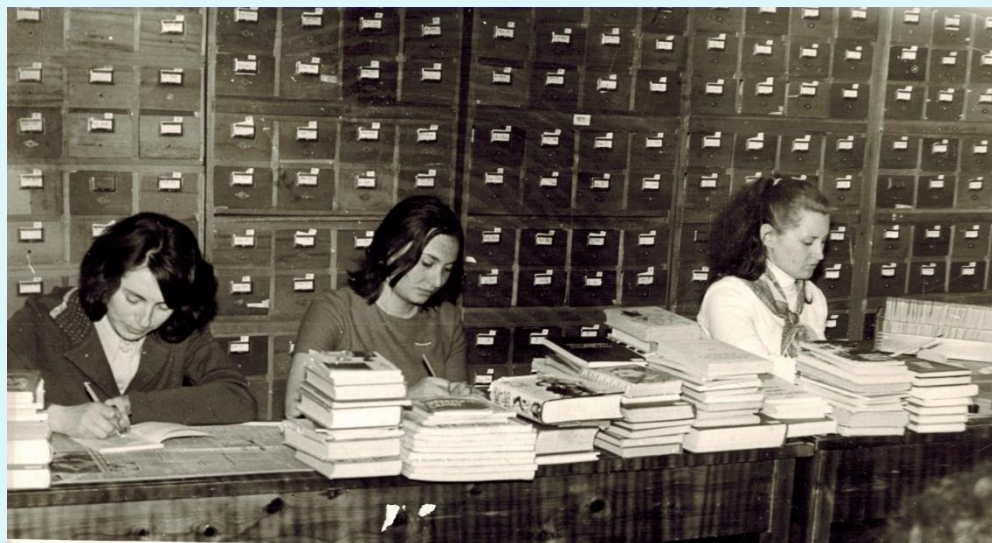
Biblioteca în timp anii 1965 – 1975

- În perioada 1970 – 1977, a existat o preocupare continuă, s-a depus efort considerabil privind interesul deosebit pentru diversificarea achizițiilor de documente, în baza programelor de studii, planurile de învățământ, programe de formare, solicitări pentru publicații. Procesul de achiziție se planifica, organiza și se realiza în conlucrare cu șefii de catedre, cadrele didactice și bibliotecari implicați în selectarea literaturii. Sumele alocate pentru achiziții în acești ani constituiau între 30000 – 35000 ruble (o sumă foarte mare în perioada respectivă). Principalii furnizori au fost: Bibkolektor, „Soiuzpeciati”, magazinul „Bukinist”, librării de cărți din țată și din Moscova, Leningrad, Minsc etc.
- În anul 1978 – Biblioteca este transferată la categoria de Bibliotecă Științifică. Biblioteca funcționa în diverse blocuri de studii ale Institutului de Stat „Alecu Russo”, ocupând o suprafață de mai bine de 1 000 metri pătrați, având un fond de peste 800000 de ediții, care se completa anual cu materiale de valoare din 417 denumiri de reviste și 36 de numere de ziare, editate la noi în țară și peste hotare. Tot în acest an au fost achiziționate un număr record de documente, 91469 u.m., fondul de carte a crescut, sunt condiții groaznice de înghesuială, dar orice carte solicitată de utilizatori este găsită și împrumutată (Raportul de activitate 1978).

- În anul 1979 s-a format secția Organizarea și conservarea colecțiilor, activitatea a continuat cu acțiuni specifice de gestiune a depozitului principal (recepționarea, comunicarea, eliminarea, verificarea, conservarea, igienizarea publicațiilor).
- În anul 1984 s-a înregistrat o creștere substanțială a fondului de documente al bibliotecii, astfel încât s-a ajuns la 1 148 556 unități materiale. Ca urmare a dezvoltării Institutului din Bălți, a crescut numărul de studenți, biblioteca s-a transformat într-un mediu favorabil pentru învățare și ghidarea individuală a lecturii studenților.
- O practică valoroasă a bibliotecii a fost constituirea unui fond de publicații din documentele create de cadrele didactice, studenți și bibliotecari, reflectarea într-o colecție unică de lucrări academice locale și care contribuie la documentarea istoriei instituției, de asemenea, acest fond servește ca resursă pentru cercetare și ca sursă de inspirație pentru generațiile viitoare. După 1990, s-a numit Depozitul Legal Universitar, iar din 2010 a devenit Colecția Depozit Obligatoriu Universitaria.

Biblioteca în anii 1970 – 1985

- Un moment hotărâtor în istoria bibliotecii îl reprezintă anul 1986, când Biblioteca Științifică a USARB este transferată într-un palat superb, și s-a produs clipa ei stelară (sublinia, Iulius Popa, cunoscut publicist, ziarist, eminescolog, pedagog, bibliofil, colecționar). Biblioteca este amplasată pe patru nivele, cu o suprafață de circa 6 000 m², cu o înzestrare tehnică modernă, cu spații și condiții pentru păstrarea colecțiilor deținute. S-a constituit Serviciul Organizarea și Conservarea Colecțiilor, depozitul principal, amplasat pe 2 nivele, cu circa 1 300 m², cu montante ce sunt întretăiate de supanta metalică și scară de acces, structurându-l pe două niveluri, posedând un sistem de termoficare la primul nivel, și ferestre la cel de-al doilea nivel, pentru a asigura un microclimat adecvat pentru conservare, cu temperaturi joase stabile și o umeditate a aerului optimă, în scopul prelungirii duratei de existență a documentelor. Legătura cu sălile de lectură este realizată prin intermediul a două ascensoare și cu ajutorul poștei pneumatice.

1986 - Deschiderea Bibliotecii Științifice a USARB

Planurile și Rapoartele Bibliotecii pentru anii 2000-2020 oglindesc și starea colecțiilor Bibliotecii

- În anul 2003 au fost alocați cei mai mulți bani pentru cumpărarea literaturii, 240 936,00 lei pentru cărți și 141 115,00 lei pentru abonare la publicații seriale.
- Anul 2004 a fost un an al primenirii pentru serviciul Organizarea și Conservarea Colecțiilor. Pentru prima dată în 18 ani de existență și funcționare în acest lăcaș s-a reușit, printr-o implicare totală, într-un timp extrem de scurt (27.04.04-30.09.04), reorganizarea fondului și efectuarea reparațiilor generale.
- Anul 2005 a fost un an marcat de realizări importante pe fundalul aniversării a 60-a a Universității și a Bibliotecii Științifice. Colecția Bibliotecii Științifice s-a îmbogățit cu 13 087 u.m..
- La 25 aprilie 2007, în sala de lectură Științe Socioumanistice și Economice a Bibliotecii Științifice a USARB, a avut loc inaugurarea Punctului de Informare al Biroului Consiliului Europei în Moldova (BICE). Consiliul Europei cooperează activ cu RM, mai ales, în domeniul oferirii asistenței legislative și informaționale.

- La finele anului 2007 a fost semnat Memorandumul privind constituirea Bibliotecii Depozitare Regionale a Băncii Mondiale, inaugurarea oficială a căreia a fost în prima decadă a lunii mai 2008.
- În anul 2009 au avut loc evenimente precum, din Proiectul susținut de Fundația SOROS, au fost achiziționate cărți pe domeniul științelor socioumanistice în valoare de 400 dolari. Biblioteca a primit 239 documente în valoare de 10 176,21 lei de la partenerii de schimb (București, Biblioteca Națională; Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați; Biblioteca Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava; BCU „Lucian Blaga” din Cluj – Napoca; Biblioteca Universității din Craiova; Universitatea Națională din Cernăuți etc)
- În anul 2010, au avut loc colaborări naționale și internaționale cu circa 30 de parteneri din Republica Moldova, România, Elveția, SUA, Franța, Ucraina, Rusia, care au contribuit substanțial la creșterea colecțiilor.
- Circa 26 de proiecte de investiții, cercetare / dezvoltare și de organizare s-au derulat în ultimii 20 de ani. În această perioadă au crescut donațiile, care constituie 80 – 90 % din achizițiile anuale.

- În anul 2011 a fost Inaugurat Centrulul de Informare a Uniunii Europene, a Punctului de Informare a Agenției Universitare a Francofoniei (AUF), și accesul gratuit la baza de date EUBookshop peste 170 000 resurse de informare. Achizițiile au fost de 9 387 documente, 98,26 % le-au constituie donațiile.
- În anul 2013 Biblioteca a primit o donație foarte importantă de la Universitatea din Landshut, Germania, în cadrul Proiectului Parteneriatul cu Moldova în cooperare cu Serviciul German de Schimb Academic (DAAD) și Compania Draxelmaier în valoare de circa 10 000 euro.
- Indicatori de performanță în anul 2014 au inclus: Cheltuieli per utilizator înscris activ / real - 27 / 8 lei; Exemplare adăugate stocului per utilizator (înscris / activ) - 1 / 1,16; Exemplare adăugate per titlu adăugat - 2;
- Anul 2015 a fost consacrat aniversării a 70-a de la fondarea Universității și Bibliotecaii Științifice bălțene. Colecțiile de resurse informaționale au fost completate cu circa 8 000 exemplare în peste 4 000 titluri, în valoare de 715 000 lei, donațiile constituind - 75 %. Oferta informațională a fost suplimentată prin abonarea la bazele de date EBSCO și SPRINGER, Legislația R. Moldova, în valoare totală de peste 2 500 EURO, fiind oferit accesul la 60 baze de date, prin care studenții și profesorii au avut posibilitatea să consulte conținuturile integrale a circa 215 000 cărți și 58 000 reviste, ceea ce a mărit considerabil fluxul informational pentru procesele de instruire și cercetare științifică.

În următorii ani 2016-2024, Biblioteca a depus efort considerabil pentru concordanța dezvoltării colecțiilor cu profilul structural al procesului științific, didactic și de cercetare al USARB. Au fost achiziționate diferite surse pentru a asigura diversitatea completării colecțiilor. Evenimentele istorice au influențat destinul bibliotecii, prin schimbarea sistemelor de achiziție de noi volume, în special modernizarea, implementarea noilor tehnologii moderne în dezvoltarea și actualizarea colecțiilor ca fiind una din cele mai importante activități bibliotecare direct proporționale cu creșterea și diversificarea lor pe diverse suporturi informaționale.

De-a lungul istoriei, serviciul a avut mai multe denumiri

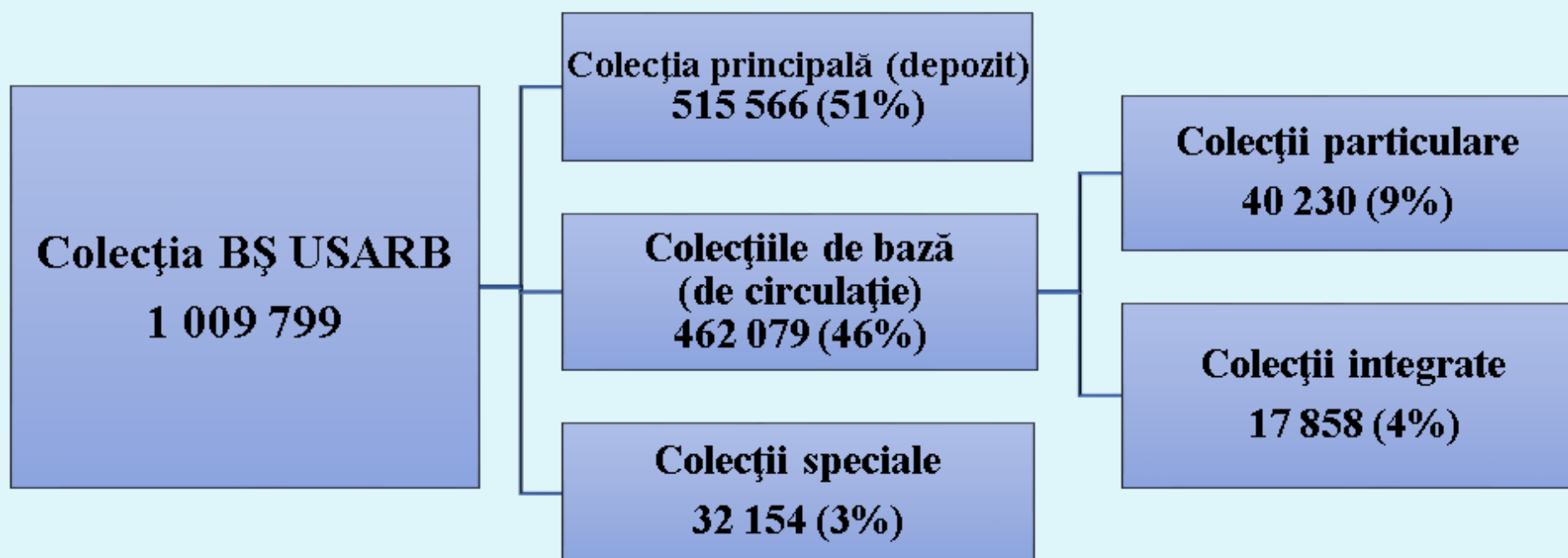
- 1966 - Serviciul Prelucrarea și clasificarea documentelor
- 1970 - Sector Completarea Documentelor
- 2010 - Serviciu Dezvoltarea Colecțiilor
- 2013 - Serviciul Dezvoltarea Colecțiilor. Catalogare. Indexare.
- 2018 – Serviciul Dezvoltarea și prelucrarea resurselor informaționale
- 2019 – prezent - Secția Dezvoltarea resurselor informaționale

Astăzi secția Dezvoltarea resurselor informaționale, cuprinde 3 birouri specializate de a prezenta activități astfel încât să se asigure evidență în funcție de acțiunile de achiziții pe care le desfășoară, procesele privind activitatea de Catalogare, Indexare și Clasificare a publicațiilor din colecțiile bibliotecii, principiile și metodele de a organiza și a gestiona documentele, pentru ca, astfel, patrimoniul să fie transmis intact generațiilor viitoare.

- Biroul : Achiziții. Evidență. Seriale.
- Biroul : Catalogare. Indexare. Clasificare.
- Biroul : Organizarea și conservarea colecțiilor.

Biblioteca Științifică a USARB prin colecții și servicii, sprijină procesul de instruire, formare profesională continuă, cercetare științifică, educație culturală a membrilor comunității universitare.

Structura organizatortică a colecțiilor:

Biblioteca Științifică a USARB, deține Colecții speciale, care cuprind documente de mare valoare istorică, bibliofilă, literară, științifică și documentară, documente unicate, și sunt destinate cercetării și prezervării. Încă din primii ani de activitate Biblioteca Științifică a USARB, s-a preocupat de organizarea Colecțiilor Speciale, care sunt divizate în diverse colecții, completate și îmbogățite, în timp, prin donații și achiziții.

- Colecția de Documente Rare (cărți vechi și rare, periodice românești vechi, tipărituri muzicale)
- Depozit Obligatoriu Universitaria
- Colecția teze de licență/master/doctor
- Colecția autoreferare (rezumate ale tezelor de doctor)
- Colecția „Ioan Nicorici” (carte religioasă, veche și rară, comori ale trecutului, care au servit la citirea și cântarea bisericească, a fost folosită pentru slujbele bisericești și reprezintă o dovadă a continuității spirituale. Colecția a aparținut preotului Gheorghe Armașu (1914-1992) care a fost un vrednic slujitor al Domnului).

- În colecțiile Bibliotecii Științifice a USARB sunt integrate și 12 colecții particulare, documente colecționate de-a lungul timpului, unele din ele având statut de unicat, organizate în acces liber în Secția de Relații cu publicul: Colecția „Radu Moțoc”, Colecția „Mircea Druc”, Colecția „Mircea Ioniță”, Colecția „Ioan Călin Dimitriu”, Colecția „Dr. Leonid Gheorghian”, Colecția „Pavel Proca”, Colecția „Dan George Dimitrescu”, Colecția „Daniela Gîfu”, Colecția „Nicolae Varnay”, Colecția „Iulius Popa”, Colecția „Mircea Filip”, Colecția „Nicolae Varnay”.
- Utilizatorii Bibliotecii Științifice a USARB au acces liber și la 11 colecții naționale și internaționale integrate în structura bibliotecii, ca una din sursele principale în asigurarea accesului la documentele bibliotecilor din țară și din alte țări ale lumii: Centrul Documentare și Informare al ONU, EUI; Punctul de Informare Documentare NATO; Biblioteca Depozitară Regională a Băncii Mondiale; Colecția Institutului Cultural Român; Colecția Centrul de Informare al României; Colecția AGEPI; Colecția DAAD (Universitatea din Landshut, Germania, în cadrul Proiectului USARB Parteneriatul cu Moldova în cooperare cu Serviciul German de Schimb Academic și Compania Draxelmaier); Colecția WILHELM; Colecția Goethe; Colecția JDP; Colecția Lituania

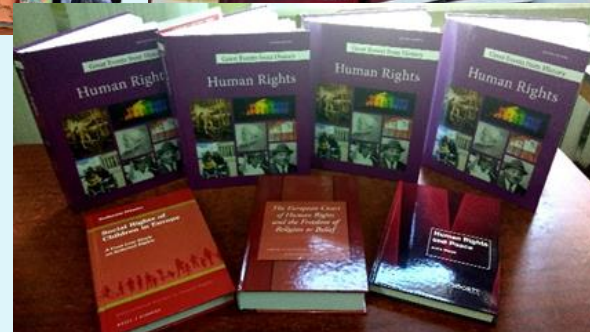
Biblioteca Științifică a USARB a primit donație de publicații, de la cadre didactice, persoane fizice sau juridice, de la diverse Ambasade, Consulate, Asociații, Fundații, Organizații, Proiecte, Universități, Instituții, Biblioteci din țară și din străinătate http://www.libruniv.usarb.md/index.php?option=com_content&view=article&id=1338&Itemid=408&lang=ro

Donațiile au o pondere destul de însemnată în completarea colecțiilor, pe domeniile de profil sau în alte domenii adiacente ale universității, unele având o importanță deosebită pentru identitatea noastră culturală și națională.

Cele mai valoroase donații

- Asociația Pro Basarabia și Bucovina, Filiala Costache Negri, Galați, secretar Radu Moțoc
- Institutul Cultural Român
- Universitatea Fresno din California
- SUA, Carolina de Nord (AO CICD "PHOENIX"), Centrul Internațional de colaborare și dezvoltare (Chișinău)
- Camera Națională a Cărții
- Bibliofilul bălțean Iulius Popa
- Alexandru Budișteanu, doctor, arhitect
- Ioan Vasile Nicorici
- Donațiile din Programul Artă și Cultură (Fundației Soros) etc.

Donațiile de carte reprezintă o modalitate excelentă de a sprijini educația și cultura, stimulând creativitatea, gândirea critică și înțelegerea lumii

- „La ceas aniversar”, Colecțiile Bibliotecii Științifice a USARB constituie un adevărat tezaur științific și didactic, se diversifică în corespundere cu programul procesului de învățământ, planurile de studii și interesele utilizatorilor. Colecțiile Bibliotecii Științifice a USARB, la 17.09.2025, constituie 1 008 820 u.m. în 318 700 titluri, 57 limbi.
- Ținem să mulțumim tuturor colaboratorilor bibliotecii care au contribuit pe parcursul anilor și cei care contribuie azi la prosperarea bibliotecii, îndeosebi dezvoltarea colecțiilor: Faina Tlehuci, Elena Harconița, Valentina Șișkin, Lucia Zadiraico, Liuba Surlaru etc., actualilor bibliotecari, ghidați de doamna directoare Lina Mihaluța. Cele menționate mai sus au ridicat prestigiul Bibliotecii, în prezent fiind recunoscută în țară și în lume ca o bibliotecă ce promovează progresele, inovarea, valorile naționale, europene și mondiale.

Activitatea curentă a Secției Dezvoltarea Resurselor Informaționale

